

**EUROPRODUKT
PomoCentre
CZT - AgroTech**

**Instytut Sadownictwa i Kwiaciarstwa
ul. Pomologiczna 18, 96-100 Skierniewice
tel.:+48-46-833 20 21, fax:+48-46-833 32 28
Dyrektor: prof. dr hab. Danuta M. Goszczyńska
e-mail: Danuta.Goszczyńska@insad.pl**

OFERTA WDROŻENIOWA

Ocena efektywności modeli gospodarstw produkujących jabłka w Polsce i wybranych krajach Unii Europejskiej

Słowa kluczowe: model gospodarstwa, opłacalność produkcji, produktywność sadu, ceny jabłek

Na przestrzeni ostatnich 25 lat nastąpiły w krajach UE bardzo duże przemiany w warunkach ekonomicznych produkcji jabłek. Zmiany te wymuszają konieczność stałego wzrostu towarowości gospodarstw. Zwłaszcza tam, gdzie średnia ważona cena sprzedaży kilograma przechowywanych jabłek deserowych jest niższa od 50 eurocentów, a okres wykorzystania drzew w sadzie nie przekracza 15 lat. W celu zapewnienia egzystencji i możliwości inwestowania, na podstawie cen z lat 2003-2005, określono minimalną wielkość produkcji towarowej gospodarstwa dla trzech wariantów zagospodarowania jabłek. W przedstawionych wartościach, w celu określenia modeli w poszczególnych krajach, uwzględniono średnie ceny sprzedaży jabłek deserowych przeliczając teoretyczną ilość produkowanych owoców na zakładany dochód w gospodarstwach. W warunkach modeli dla Polski w wyliczeniach przyjęto spodziewany 25-30% wzrost kosztów produkcji. Natomiast w pozostałych krajach uwzględniono specyfikę rynków lokalnych, przykładowo w Niemczech producenci sprzedają jabłka średnio ok. 40% drożej niż sadownicy

w Holandii czy w Belgii. Odmiennie jest na rynku jabłek Wielkiej Brytanii, gdzie poziom cen od wielu lat nie pokrywa kosztów produkcji nawet w bardzo dużych i intensywnych sadach.

A/ Model gospodarstwa prowadzącego produkcję, w oparciu głównie o własną siłę roboczą i samodzielną sprzedaż

Jest on dominujący w Polsce niezależnie od powierzchni, wielkości i wartości produkcji towarowej. Produkcja towarowa gospodarstwa powinna wynosić w Polsce minimum 300-350 ton jabłek deserowych. W Holandii towarowość nie powinna być mniejsza niż 900-1000 ton jabłek deserowych, we Francji 700-800 ton, w Niemczech 650-700 ton. W Wielkiej Brytanii obecnie model taki nie istnieje z powodu całkowitego braku opłacalności produkcji.

B/ Model gospodarstwa prowadzącego produkcję, w oparciu głównie o własną siłę roboczą i sprzedaż poprzez grupę producentów bądź spółdzielnię

W Polsce towarowość minimum 200-300 ton jabłek deserowych, w Holandii 600-750 ton, w Belgii 600-700 ton, we

Francji 500-600 ton, w Niemczech 450 – 550 ton, we Włoszech 300 ton,

C/ Model gospodarstwa, gdzie prowadzenie produkcji nie jest jedynym źródłem dochodu, w oparciu głównie o własną siłę roboczą i sprzedaż poprzez grupę producentów bądź spółdzielnię

Dla powyższego modelu w warunkach Polski wymagana jest produkcja jabłek 100-150 ton, natomiast we Włoszech 60-100 ton, a w Niemczech 150-200 ton. Wynika to ze zróżnicowanego poziomu cen uzyskiwanego przez producentów.

Określone modele sadów pozwalają na zaplanowanie i dostosowanie produkcji, w celu optymalizacji dochodów, w zależności od dostępnych zasobów ziemi, kapitału i sposobu zagospodarowania owoców. Zastosowanie tych modeli możliwe jest jedynie w przypadku produkcji jabłek spełniających wymogi standardów jakościowych UE dla owoców konsumpcyjnych. Szczegółowe dane dotyczące modeli zawarte będą w publikacjach wydrukowanych w Pracach Naukowych ISK.

Innowacyjność wdrożenia

Innowacyjność zastosowania przy planowaniu produkcji jabłek modeli gospodarstw polega na umożliwieniu oceny własnych zasobów pod kątem dostosowania produkcji tak, aby była ona możliwie najbardziej efektywna. Zastosowanie ich w praktyce sadowniczej pozwoli na optymalizację opłacalności produkcji w kontekście spodziewanych zmian w relacjach cen i składników kosztów.

Podmioty, do których skierowana jest oferta wdrożeniowa

gospodarstwa sadownicze, Ośrodki Doradztwa Rolniczego

Twórcy oferty wdrożeniowej:

- Zakład Ekonomiki Marketingu i Upowszechniania, Pracownia Ekonomiki i Marketingu
- Zakład Planowania Naukowego

Autor:

dr Krzysztof Zmarlicki
tel. (046) 83 45 449
e-mail: Krzysztof.Zmarlicki@insad.pl